

KIRIM TATAR KÜLTÜR TARİHİNDE “TONGUÇ” İLE “ŞAFAK” RİSALELERİNİN ÖNEMİ

Leniyara SELİMOVA

Kırım Mühendislik ve Pedagoji Üniveritesi, Kırımtatar ve Türk Edebiyatı Bölümü,
Simferopol / Ukrayna

Anahtar Kelimeler: İsmail Gaspıralı, Tonguç-Şafak, Kırım, Tatar.

ÖZET

1883 yılında ilk Kırım Türkçesiyle süreli yayın “Tercüman” gazetesi yayına başlamıştır. Yayının kurucusu, Türk Dünyasında aydınlatma faaliyetlerinin öncüsü olan İsmail Gaspıralı'nın bu mühim yayını önsece süreli yayın denemeleri olan 2 önemli mecmua “Tonguç” ile “Şafak”ın meydana geliş tarihleri, muhtevaları vb üzerine yapılan bir çalışmadır. Kırım Türk Tatarcasıyla 1881, 1883’lerde yayınlanan “Tonguç” ile “Şafak” risaleleri Volgaboyu Tatarları, Orta Asya Türk boyları, Kafkas Türkleri vb arasında bilinen içtimai-edebi yayınlardır.